

BIGARREN AZTERKETA

ADMINISTRAZIO ETA FINANTZA KUDEAKETAKO TEKNIKARI ERTAINA

2024/04/29

PROZESU ARRUNTA

ARIKETEN PUNTUAZIOA

Prozesu arrunta	
1. ariketa	0,5 puntu
2. ariketa	0,5 puntu
3. ariketa	0,75 puntu
4. ariketa	0,5 puntu
5. ariketa	0,5 puntu
6. ariketa	0,5 puntu
7. ariketa	0,5 puntu
8. ariketa	puntu 1
9. ariketa	0,5 puntu
10. ariketa	1,25 puntu
11. ariketa	0,75 puntu
12. ariketa	0,5 puntu
13. ariketa	0,75 puntu
14. ariketa	puntu 1
15. ariketa	0,5 puntu
GUZTIRA	10 puntu

1. ARIKETA (0,5 puntu)

Merkataritza-sozietate bat ikuskapen-prozedura baten xede izan da, eta, haren ondorioz, ikuskapen-akta desadostasuna adierazita sinatu zuen. Gainera, zehapen-prozedura bat bideratu zen, eta zehapena ezarrita amaitu zen prozedura hori. Bi prozedurei zegozkien likidazioak igorri ziren, eta 2021/05/10ean jakinarazi zitzaizkion merkataritza-sozietateari. Hauek izan ziren likidazio horien zenbatekoak:

1. LIKIDAZIOA	
Ikuskapen-aktaren kuota	100.000 €
Ikuskapen-aktaren berandutze-interesak	25.000 €
2. LIKIDAZIOA	
Zehapena	50.000 €

Aurreko likidazioei dagokienez, honako alderdi hauek ezagutzen dira:

- A. 2021/05/27an, berraztertze errekurtsuak jarri ziren likidazioen aurka, eta eteteko eskatu zen errekurtsua ebazteko eskumena duen organoaren aurrean, berme nahikoarekin 1. likidazioari dagokionez bide ekonomiko-administratibora iristeko.

2021/12/01eko ebatzi ziren likidazioen aurkako berraztertze-errekurtsuak, eta 2021/12/05ean jakinarazi ziren. Ebazpen horiek ezetsi egiten zituzten errekurtsuak.

- B. 2021/12/15ean, bi erreklamazio ekonomiko-administratibo jarri ziren bi likidazioen aurka, eta berriro eskatu zuten premiamendu-prozedura eteteko.

2023/02/28an amaitu zen bide ekonomiko-administratiboa: erreklamaziogilearen asmoak ezetsi egin ziren 1. likidazioari dagokionez, eta osorik baietsi ziren merkataritza-sozietate erreklamatzailerak 2. likidazioari buruz argudiatutako tesi guztiak (eta, horren ondorioz, baja eman zitzaion likidazio horri). Alderdi horiek 2023/03/15ean jakinarazi ziren. Errekurtsogileak adierazi zuen ez zuela administrazioarekiko auzibidera joko.

Kontuan hartu behar da diruaren legezko interes-tasa % 4koa dela.

EGITEN DIREN GALDERAK:

1.- Arrazoitu zer ondorio dituen zorraren gainean berraztertze-errekurtsuak eta erreklamazio ekonomiko-administratiboak jartzeak. (ariketaren % 25)

2.- Zehaztu, arrazoituta, dagozkion berandutze-interesen kalkulua. (ariketaren % 50)

3.- Zehaztu ezazu noiz hasi eta amaituko den borondatez ordaintzeko epea bide ekonomiko-administratiboa amaitu ondoren, zein den ordaindu gabeko zorra 2023/03/15ean, eta zer gertatuko litzatekeen zor hori ordaintzen ez bada? (ariketaren % 25)

2. ARIKETA (puntu 0,5)

Eulogio, 65 urtekoa, irabazpidezko ondasunen erregimen ekonomikoan ezkontuta dago Miriamekin, eta bi alaba ditu: Nerea, 17 urtekoa, eta Maitane, 21 urtekoa. Familia Zornotzan bizi da, euren etxebizitzan. Honako hauek izan dira familiaren datu ekonomikoak 2022. urtean:

- A. Eulogiok besteren kontura lan egin du martxora arte, eta erretiroa hartu du orduan. 8.000 euro gordin jaso ditu, soldata gisa, bere enpresarengandik, eta 1.000 euroko atxikipena egin zaio PFEZren kontura, eta 150 euroko gastua Gizarte Segurantzak dela eta. Gizarte Segurantzaren aldetik, 18.000 € gordineko erretiro-prestazioa jaso du, eta 3.600 €-ko atxikipena egin zaio PFEZa dela eta.

Miriamek besteren kontura egiten du lan kooperatiba batean, eta 45.000 € gordin ordaindu dizkiote soldata gisa, 10.000 euroko atxikipenarekin PFEZa dela eta.

Maitanek 1.000 € jaso zituen urtarrilean Eusko Jaurlaritzaren beka batengatik, Euskal Herriko Unibertsitatean egin zuen masterreko matrikula ordaintzeko. Ekainaz geroztik, Miriamek lan egiten duen kooperatiba berean egiten du lan, eta 13.500 € gordin ordaindu dizkiote soldata gisa, PFEZa dela-eta 270 euroko atxikipena eginik.

Miriamek eta Maitanek aurtengo PFEZaren aitorpenak aurkeztu dituzte, eta banakako tributazioa aukeratu dute.

- B. Eulogiok bi BGAE erreskatatu ditu, kapital gisa, erretiro-kontingentziagatik. Horietako bat duela 20 urtetik kontratatuta zeukan, eta, martxoan, 20.000 € gordin jaso zituen hartatik, 200 euroko atxikipena eginik PFEZaren kontura. Duela 5 urte kontratatutako beste BGAetik, berriz, 3.000 € gordin jaso zituen abuztuan, inolako atxikipenik egin ez zaiolarik.
- C. 2020ko azaroaren 26an, Eulogiok lonja bat erosi zuen Ermuan, bere arreba Mariarekin erdi bana. Horretarako, Mariak 50.000 euroko hipoteka-mailegua eskatu zuen, eta, 2022an, 5.000 euroko amortizazioa eta 100 euroko interesak ordaindu ditu. Eulogiok eta Mariak ondasun-erkidego bat eratu dute lonja kudeatzeko. 2022ko uztailaren 1ean, ondasun-erkidego horrek errentamendu-kontratu bat sinatu zuen NIBEBAI SA sozietatearekin, eta hileko errenta gordina 1.500 € gehi BEZa izatea hitzartu zuten. Ondasun-erkidegoak honako gastu hauen egiaztagiriak aurkeztu ditu:
- Lonja dagoen eraikineko jabeen erkidegoaren urteko kuota: 150 €.
 - Lonjaren erantzukizun zibileko aseguru bat: urtean 400 €.
 - Eraikineko jabeen erkidegoaren ezohiko derrama bat, 3.000 eurokoa, fatxada sendotzeko obra bat egiteko. Obra hori Eraikinaren Ikuskapen Teknikoak beharturik egin behar da, eta datorren urtean egingo da.
 - Bizkaiko PFEZaren Erregelamenduan ezarritakoaren arabera zehaztutako higiezinaren urteko amortizazioa 2.500 euro da.

D. Eulogiok 500 € jaso ditu jabetza intelektualeko eskubide gisa, beraren amak 1950ean idatzi zuen liburu batengatik. Liburu hori nahitaez irakurri beharra da oraindik batxilergoan, eta ama hil zenean jarauntsi zituen berak eskubideok.

2022rako lanbide arteko gutxieneko soldata 14.000 € da.

Erantzun galdera hauei, arrazoiak emanaz:

1. **Zehaztu zein den Eulogioren kasuan pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren zerga-oinarri orokorra eta aurrezpenarena 2022an.** (ariketaren % 70)
2. **Arrazoitu ezazu ea Eulogio jauna 2022an aitopena aurkeztera behartuta dagoen.** (ariketaren % 10)
3. **Arrazoitu zer egin dezakeen baterako aitopenaren aukera aldekoagoa bada.** (ariketaren % 10)
4. **Arrazoitu ezazu ea Nerea eta Maitane ondorengoengatiko kenkaria aplikatu daitekeen eta zergatik.** (ariketaren % 10)

3. ARIKETA (0,75 puntu)

Eutiquiak honako akzio-zorro hau dauka:

- A. Bigarren mailako merkatuetan kotizatzen duen ITSASARGIA SA enpresaren akzioak:
- a) 2015eko uztailaren 1ean, 2.000 akzio eskuratu zituen, 8.000 euroan. Haien balio nominala 10 euro zen akzioko.
 - b) 2018ko martxoaren 1ean, enpresak kapitala murriztu zuen, akzioen % 50 amortizatuz, ekarpenak itzuli gabe.
 - c) 2018ko irailaren 1ean, beste 8.000 akzio erosi zituen. Haien balio nominala 10 € zen, eta erosketa-prezioa, 16.000 €.
 - d) 2020ko uztailaren 1ean, enpresak split bat egin zuen, eta akzio bat eman zuen 4 akzioko, inolako kopururik ordaindu gabe.
 - e) 2022ko maiatzaren 1ean, 4.500 akzio saldu zituen, 10.000 euroan.
 - f) 2022ko azaroaren 1ean, sozietateak jaulkipen-prima ordaindu zien akziodun guztiei, akzio bakoitzeko 4 € ordainduta.
- B. Bigarren mailako merkatuetan kotizatzen duen GAZTELU SA enpresaren akzioak:
- a) 2021eko urtarrilaren 2an, enpresa horren 1.000 akzio erosi zituen, akzio bakoitzeko 20 €-ko balio nominala zutenak, 15.000 euroan
 - b) 2022ko uztailaren 15ean, sozietateak kapitala murriztea erabaki zuen, eta akziodunei akzio bakoitzeko 5 € itzuli zizkien, banatu gabeko etekinetatik datozenak.
 - c) 2022ko azaroaren 1ean, 500 akzio saldu zituen nominalaren % 95ean.
 - d) 2022ko azaroaren 15ean, sozietateak aukera eskaintzen die akziodunei akzio bat erosteko 4 akzioko. Eutiquiak ez erostea erabakitzen du, eta bere eskubideak saltzen ditu 500 euroren truke.

Erantzun galdera hauei, arrazoituta:

1. Zein dira ITSASARGI SAren akzioekin egindako eragiketen ondoriozko etekinak (ariketaren % 60).
2. Zein dira GAZTELU SAren akzioekin egindako eragiketen ondoriozko etekinak (ariketaren % 30).
3. Zein dira pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren zerga-oinarri orokorra eta aurrezpenarena 2022. urtean (ariketaren % 10).

4. ARIKETA (0,5 puntu)

Arrazoitu ezazu zein den Maiteren ondarearen gaineko zergaren autolikidazioaren emaitza. Maitek 68 urte ditu, eta ondasun eta eskubideen zerrenda hau du bere ondarean 2022ko abenduaren 31n:

- A. Ohiko etxebizitza Durangon du; 2008an eskuratu zuen, 550.000 euroan. Eskuratze-balioaren % 80 hipoteka-mailegu baten bidez finantzatu zuen; sortzapen-egunean, 85.670 euroko kapitala zeukan amortizatu gabe. Higiezinaren oraingo katastro-balioa 385.000 € da, eta esleitu beharreko gutxieneko balioa, 885.250 €.
- B. Hauen titularra da finantza-erakunde batean:
 - Kontu korrante bat, zeinak abenduaren 31n 271.360 euroko ko saldoa baitzuen, eta azken hiruhilekoko batez besteko saldoa, berriz, 198.950 eurokoa.
 - Eskubide finkatuak BGAE batean: 126.250 €. Aurten egin dituen ekarpenen kopurua, guztira, 25.000 euro da.
- C. Lokal bat saldu du otsailean, 582.500 euroan. 310.000 € jaso ditu eskudirutan, eta merkatu arautuan negoziatzeko onartutako akzioetan inbertitu ditu. Prezioaren gainerako zatia, berriz, geroratu egin da. Abenduaren 31n, eskuratutako akzioen negoziozio-balioa 297.720 eurokoa da.
- D. Pentsio bat jaso du 48 urte zituenean eratu zuen biziarteko errentako kontratu bat dela eta. Pentsio horren zenbatekoa 1.800 eurokoa da hilean. 2022an, diruaren legezko interesa % 3 izan zen.
- E. Ilobari abala eman dio ohiko etxebizitza erosi duenean: 200.000 euro.
- F. Maite enpresaburua da, eta Merkataritza Kodean ezarritakoaren arabera eramaten du kontabilitatea. Haren enpresaren 2022ko abenduaren 31ko egoera-balantzean, ondare garbiaren balorazio hau ageri da: 400.000 €. Ibilgetuaren barruan, jarduerari atxikitako ondasun higiezin bat ageri da; 225.000 euroan eskuratu zen, eta 190.000 euroko amortizazioa metatua zuen. 2022ko abenduaren 31ko esleitu beharreko gutxieneko balioa 95.690 eurokoa da. 2022ko ekitaldian, jarduera ekonomiko horren ondorioz lortu dituen etekin garbiak ez dira iristen pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren zerga-oinarriaren % 50era.
- G. Maite apartamentu baten jabea da New Yorken (AEB); 705.882,36 euroan eskuratu zuen, 2021eko azaroan. 2022an, 650 € ordaindu zituen, apartamentu horren titularra izateagatik, karga pertsonalaren ondorioz atzerrian benetan ordaindutako zergak direla eta.

5. ARIKETA (0,5 puntu)

Haizeak Malin dauka zerga-egoitza, eta Espainiak ez du herrialde horrekin zergapetze bikoitzeko hitzarmenik. Haizeak ez du establezimendu iraunkorrik Espainian.

2022an, garrantzi ekonomikoko eragiketa hauek egin ditu:

- A. Egoitza fiskala Malin duen DJANA enpresatik, Malin egindako lanengatiko soldata gisa, 200.000 € gordin jaso ditu, % 10eko atxikipenarekin.
- B. Haizea etxebizitza baten jabe da Bakion, eta urte osoan alokatu dio Iratiri, zeinak Bizkaian baitu zerga-egoitza. Alokairu horrengatik 10.000 €-ko diru-sarrera gordinak lortu ditu, eta honako gastu hauek ordaindu ditu:
 - Etxebizitza-asegurua: 500 €.
 - Ondasun higiezinaren gaineko zerga: 300 €.
 - Etxebizitza erosteko eskatu zuen maileguaren interesak: 3.000 €.
- C. 10.000 € ordaindu zaizkio, Espainiako Estatuaren zor publikoaren interes gisa.
- D. Kutxabank Valores inbertsio-funtsaren partaidetza batzuk saldu ditu. Enpresa horrek Bizkaian du zerga-egoitza, eta Bizkaian soilik ordaintzen ditu zergak. 2021ean eskuratu zituen partaidetza horiek, eta 20.000 euroko ondare-irabazia lortu.
- E. 2.000 € jaso ditu Laboral Kutxan daukan kontu korrante baten interesengatik. Erakunde horrek Gipuzkoan du zerga-egoitza, eta eragiketa-bolumenaren arabera proportzioan ordaintzen ditu zergak: Gipuzkoan, % 45; Bizkaian, % 20, Araban, % 15; Nafarroan, % 10, eta Estatuan, berriz, % 10.
- F. 100.000 € gordineko dibidenduak jaso ditu, 2022an zehar, MADROÑO SL enpresaren eskutik (zerga-egoitza Corrales de Buelnan dauka, Kantabrian). Enpresa horrek eragiketen bolumenaren arabera ordaintzen ditu zergak: Bizkaian % 10, Gipuzkoan % 20 eta lurralde erkidean % 70. Zenbateko horretatik, 19.000 € kendu dizkiote atxikipen gisa.

Zehaztu modu arrazoituan ea zein den Haizeak Bizkaian sartu beharreko zerga-kuota ez-egoiliarren errentaren gaineko zerga dela eta.

6. ARIKETA (0,5 puntu)

Zehaztu, arrazoituta, zer zenbateko jo dezaketen kengarritzat sozietate hauek 2022ko ekitaldiko sozietateen gaineko zergan zordunek izan ditzaketen kaudimengabeziatik eratorritako kreditu-narriaduraren ondoriozko galera gisa. Halaber, zehaztu, arrazoituta, zer doikuntza egin behar diren kontabilitate-emaiztan 2022ko ekitaldiko sozietateen gaineko zergaren zerga-oinarria kalkulatzeko.

Sozietate bakoitzean alderdi hauek hartu behar dira kontuan:

- Entitatearen zergaldia bat dator urte naturalarekin.
- Zergaldiaren amaieran, zordunen kontuen saldoa 100.000 eurokoa da.

A. SESTAO SA sozietatea mikroenpresatzat hartzen da.

2022ko ekitaldian kreditu-narriadura bat jaso du kontabilitatean zordun baten kaudimengabezia dela eta. Zordun hori sozietatearekin lotutako pertsona fisiko bat da, eta 2023ko otsailaren 1ean konkurtso-egoeran deklaratu zen. Kreditu-narriadura horren zuzkidura % 100ekoa da (2.000 €).

B. BARAKALDO SA sozietateak 300 langile izan zituen batez beste 2021eko ekitaldian. Kontabilitatean, 2.000 euroko kreditu-narriadura jaso du zordunen kaudimengabeziak direla eta.

Hauek dira kaudimengabezien ondoriozko zuzkidura horiek:

- 500 €, beste sozietate ez-lotu baten zorra dela eta. 2022ko azaroaren 1ean mugaeguneratu zen.
- 300 €, bazkide bakartzat sozietatearen zerga-egoitzari dagokion udala duen merkataritza-sozietate baten zorra dela eta. 2022ko apirilaren 1ean mugaeguneratu zen.
- 400 €, entitate nagusiaren zor bat dela eta. Erakunde horrek % 80ko partaidetza du sozietatearen kapitalean, eta zerga-egoitza Frantzian du. Zorra 2022ko urtarrilaren 1ean mugaeguneratu zen.
- Gainerakoa ekitaldiaren amaieran zegoen zordunen saldoaren narriadura generikoa da, aurreko ekitaldietan erregistratutako bezero eta zordunek ordaindu ez dituzten zenbatekoetan oinarritutakoa.

C. PORTUGALETE SA sozietatea ondare-sozietatetzat hartu da 2022an. 2022ko ekitaldian, kaudimengabezien ondoriozko kreditu-narriadura bat jaso du, 500 eurokoa. PORTUGALETE SAri lotuta ez dagoen enpresa bati lokal baten errentamenduak sortutako zorrari dagokio, eta aurreko ekitaldian sarrera gisa sartu zen kontabilitatean.

Balorazioak:

- 1. puntua: ariketaren % 30.
- 2. puntua: ariketaren % 50.
- 3. puntua: ariketaren % 20.

7. ARIKETA (0,5 puntu)

URIOSTE SA sozietateak higiezin bat eskualdatu du 2022ko maiatzaren 25ean, 200.000 euroan. Eskualdatze horretan 125.000 euroko zerga-onura lortu da. Monetaren balio-galerari dagokion zenbatekoa, Sozietateen gaineko Zergari buruzko Foru Arauko 40.9. artikulua xedatutakoaren arabera, 12.500 € da.

Eskualdatzearen prezioa 3 epetan ordainduko du erosleak: 75.000 €, higiezina entregatzean, 2022ko maiatzaren 25ean; 75.000 €-ko beste ordainketa bat 2023ko urtarrilaren 25ean, eta, azkena, 50.000 €, 2024ko urtarrilaren 25ean. Fiskalki, kobrantzen irizpide orokorra erabiltzen da eskualdatzearen ondoriozko errentak zerga-oinarrian sartzeko. Kontabilitateari dagokionez, sortzapen-irizpidea erabili da, eta onura guztia eskualdatzearen ekitaldiari egotzi zaio.

Horrez gainera, Sozietateen gaineko Zergari buruzko Foru Arauaren 36. artikuluan araututako berrinbertsioagatiko salbuespenari heldzea erabaki du erakundeak, higiezinaren eskualdaketa lortutako errentaren zenbateko guztian.

2024ko otsailaren 1ean, erakundeak lokal bat erosi zuen 100.000 euroan, eta beraren jarduera ekonomikoari atxikita gelditu zen. Erakundeak adierazi du ezen egiteko zegoen berrinbertsioari aplikatzeko asmoa duela. Ekitaldi horren amaieran, 1.000 euroko amortizazioa zuzkitzen du, Sozietateen gaineko Zergari buruzko Foru Arauaren 17. artikuluan xedatutakoaren arabera kengarria dena.

2025eko urtarrilaren 2an, eskualdatu egiten du 2024ko ekitaldian erositako lokala, 125.000 euroan. Monetaren balio-galerari dagokion zenbatekoa, Sozietateen gaineko Zergari buruzko Foru Arauko 40.9. artikulua xedatutakoaren arabera, 1.000 € da. Erakundeak ez du berrinbertsioagatiko salbuespenari aplikatzeko eskubidea duen beste inbertsiorik egiten.

Kalkula eta arrazoitu ezazu zer doikuntza egin behar zaizkion kontabilitate-emaizari 2022, 2023, 2024 eta 2025eko ekitaldietako zerga-oinarria kalkulatzeko, kontuan harturik 2022ko ekitaldiko eskualdaketa, 2024ko eskuraketa eta gero 2025ean eginiko eskualdaketa.

8. ARIKETA (1 puntu)

BILBO SA sozietatea kirol-jantzien handizkako merkataritzan aritzen da.

2021eko ekitaldian, 5 langilek osatu zuten batez beste plantilla, eta guztiek zuten lan-kontratu mugagabea ekitaldi osoan zehar. Plantillak ez du aldaketarik 2022ko ekitaldian.

2021eko ekitaldian, 500.000 euroko aktibo osoa izan zuen, eta 5.000.000 euroko eragiketa-bolumena.

Bazkide guztiak pertsona fisikoak dira, eta inola ere ezin da jo sozietate-talde bateko kide denik edo beste erakunde batzuekin loturarik duenik. Egoera hori eratu zenetik betetzen da.

2022ko ekitaldian, datu hauek ditu:

Zergen aurreko kontabilitate-eraketa:		100.000,00
	Doikuntza positiboa	Doikuntza negatiboa
Mikroenpresa amortizazio-askatasuna	10.000,00	30.000,00
Beste zuzenketa batzuk		10.000,00

2021eko ekitaldian:

- 3.000 euroko zerga-oinarri negatiboa sortu zuen, eta egungo ekitaldian ahalik eta zenbateko handienean konpentsatu nahi du.
- Atzerrian egindako hainbat negoziotatik diru-sarrerak lortu zituen, eta 3.000 euroko kenkaria sortu zuen zergapetze bikoitza dela eta.
- 5.000 euroko kenkari bat sortu zuen aktibo ez-korronte berrietan egindako inbertsioengatik, eta 10.000 euroko kenkari bat, berriz, ikerketa- eta garapen-jarduerengatik.

Azkenik, baldintzak betetzen badira, mikroenpresentzat aurreikusitako zerga-oinarriaren murrizketari helduko lioke, haren dimentsioari dagozkion zailtasunen konpentsazio gisa. 2022ko ekitaldian, murrizketa hori % 10ekoa da.

Kuantifikatu itzazu modu arrazoituan zerga-oinarria, likidazio-oinarria, kuota likidua eta zein kenkari aplikatzeko eskubidea izango lukeen % 35eko eta % 70eko mugekin, bai eta 2022ko kuota efektiboa ere, sozietateen gaineko zergaren ondorioetarako.

Balorazioa:

- Zerga-oinarria eta likidazio-oinarria (ariketaren % 25)
- Kuota likidua (ariketaren % 25)
- Kenkariak: % 35, % 70 eta kuota efektiboa (ariketaren % 50)

9. ARIKETA (0,5 puntu)

Josebek Bizkaian izan du egoitza jaio zenetik, eta Durangon hil zen 2020ko azaroaren 28an, 40 urterekin. Josebe Anerekin ezkontuta zegoen, eta Anek ere Bizkaian du egoitza jaio zenetik, eta, Josebe hil zenean, Anek 39 urte zituen. Anek eta Josebek ez zuten ondorengorik.

Hildakoaren ondasunen artean, Durangon dagoen etxebizitza bat dago, Josebek berak 1990eko urriaren 18an eskuratua, amaren dohaintza bidez, Anerekin ezkondu aurretik. Higiezin horrek 550.000 euroko merkatu-balioa zuen Josebe hil zenean. Jaraunspena onartu eta esleitzeko eskrituran, Ane alargunak etxebizitzaren biziarteko gozamina esleitu zion bere buruari, eta Aitorrek, Aneren ilobak, jabetza soila, Joseberen testamentuan zehaztutakoaren arabera. Etxebizitza hori Josebe, Ane eta Aitorren ohiko etxebizitza izan da 2018ko azaroaren 2az geroztik.

2022ko irailaren 1ean, Ane hil zen.

Aitorrek dagokion Jabetza Erregistroan inskribatu nahi du etxebizitzaren jabetza osoa. Ane hil zenean, etxebizitza horrek 450.000 euroko katastro-balioa zuen, eta 600.000 euroko merkatu-balioa.

Zehaztu ezazu modu arrazoituan zein den Aitorri dagokion oinordetza eta dohaintzen gaineko zergaren zerga-kuota, Aneren heriotzaren ondorioz.

10. ARIKETA (1,25 puntu)

PROMOTORA DEL NORTE SL enpresak Bilbon du zerga-egoitza, eta, 2000. urteaz geroztik, haren jarduera nagusia da Bizkaiko Lurralde Historikoan higiezinak sustatzea eta eraikitzea. Bilbon ditu bulegoak, baita enpresako langileak ere.

Espainian egiten dituen jarduerak kode hauek dituzte ekonomia-jardueren sailkapen nazionalan (EJSN): 411 (higiezinaren sustapena), 412 (eraikinen eraikuntza) eta 682 (alokairuak).

2021ean, 8.000.000 eurokoa izan zen haren eragiketen bolumena zergaren aplikazio-lurraldean (ZAL): 5.500.000 €, higiezinaren sustapenean: 1.000.000 €, eraikuntzan, eta 1.500.000 €, etxebizitzaren alokairuan. 2021eko hainbanaketa orokorra % 76koa izan zen.

Obra guztietan, obra egiten duenak jartzen ditu materialak, eta fakturatutako zenbatekoaren % 40tik gorako kostua eragiten dute beti.

I) 2022ko diru-sarrerak (zenbatekoetan ez da BEZa sartu):

- A. PROMOTORA DEL NORTE SL enpresak industria-pabiloi bat eraiki zuen Burgosen, ekainetik abendura bitartean, NAVES BURGOS SA enpresarentzat, zeina sozietate-egoitza hiri horretan duen sustatzailea baita. 3 obra-ziurtagiri eman zituen, 400.000 eurokoa bakoitza, 2022ko abuztuaren 17an, urriaren 17an eta abenduaren 17an. Pabiloia 2022ko abenduaren 20an entregatu zen eskritura publiko bidez. 2023ko urtarrilaren 15ean ordaindu zen osorik.
- B. Ohiko bizilekua Kantabrian duen Aitor López abokatuak PROMOTORA DEL NORTE SL enpresa kontratatu zuen familia bakarreko etxebizitza bat eraiki ziezaion Mungian. Aitor lurraren jabea zen, eta arkitektura-bulego bat kontratatu zuen obrak zuzentzeko. Obra egiten ari da oraindik, eta aurten PROMOTORA DEL NORTE SLk 500.000 € fakturatu dizkio kontzeptu hori dela eta. PROMOTORA DEL NORTE SL enpresak arotzeria-, iturgintza- eta elektrizitate-lanak azpikontratatu ditu EL MANITAS SL enpresarekin.
- C. Plentziako eraikin historiko baten fatxada eta teilatua konpontzeko lanak egin zituen. Andres Agirrek erosi zuen eraikin hori, 2022. urtearen hasieran, 1.000.000 euroan, landa-hotel bihurtzeko. Obrak martxotik ekainera bitartean egin ziren, eta azken hilabete horretan 150.000 euroko faktura egin zen egindako lanengatik. Obrek ez dituzte betetzen BEZaren araudian birgaitzetzat edo birgaitzearekin lotutako edo birgaitzearen antzeko obratzat hartzeko ezarritako betekizunak.
- D. 250.000 euroan saldu zion lokal bat oinetakoen txikizkako merkataritzan diharduen HIJOS DE LÓPEZ SL enpresari. Lokala sustatzaile bati erosi zitzaion 2017an: 100.000 €+ BEZa. Urte horretako hainbanaketa: % 66. Enpresak biltegi gisa erabiltzen zuen.
- E. 2018an, higiezinaren sustapen bat hasi zuen Marbellan, eta 2021ean amaitu zuen. 2020an, higiezinaren sustapen berri bat hasi zuen Andorrako Printzerrian, eta 2022an amaitu zuen. Saldu gabeko higiezinak etxebizitzak alokatzeko baino ez dira erabili harrezkero. 600.000 euroko diru-sarrera izan zuen Marbellako etxebizitzaren errentamenduagatik, eta 400.000 eurokoa, berriz, Andorrako etxebizitzaren errentamenduagatik. IGren (Andorrako BEZa) tasa % 0 da.

- F. Sustapena amaitu zenetik hutsik zegoen beste etxebizitza bat alokatu zuen Marbellan. Kontratua 2022ko irailaren 1ean sinatu zen, eta hilean 1.000 euroko errenta hitzartu zen (merkatu-balioa: hilean 5.000 euro), hilabete bakoitzeko 1ean ordaintzeko. Errentaria PROMOTORA DEL SUR SL da; hainbanaketa-erregelari lotutako enpresa da eta bazkide bakarra PROMOTORA DEL NORTE SL da. Etxebizitza bulego izateko erabiliko da, eta kontratatutako pertsona bat etorkizuneko sustapen bat merkaturatzeaz arduratuko da bulego horretan. Abenduko ordainketa 2023ko urtarrilaren 1ean egin zen.

II) Gastuak eta inbertsioak (zenbatekoetan ez da BEZa sartu)

1. MANITAS SL enpresak B ataleko eraikina eraikitzeke obra-ziurtagiriak egin zizkion PROMOTORA DEL NORTE SL enpresari; guztira, 100.000 €, baina 90.000 € baino ez ziren ordaindu, % 10 berme gisa atxiki baitzen. 2023an obra amaitzen denean, % 10 hori ordainduko da, baldin eta kontratuan ezarritakoa bete bada.
2. Lokal bat erosi zion Jone Arenal bankako erretiratuari, zeinak bere bildumako ibilgailuak gordetzeko garaje gisa erabiltzen baitzuen. PROMOTORA DEL NORTE SLk bertan jarriko du bere egoitza. Prezioa: 800.000 €.
3. Andorrako abokatu bati eskatu zion herrialde horretako pertsona fisikoen tributazioari buruzko azterlan bat egiteko, PROMOTORA DEL NORTE SL aztertzen ari baitzen bere langileak hara eramateko aukera. Azterlana 2022ko urrian amaitu ondoren, txostena eman zuen, eta 20.000 euroko faktura. Honela ordaindu zen: erdia, hilabete horretan, eta gainerakoa, 2023ko urtarrilean. IGren (Andorrako BEZa) tasa % 4,5 da.
4. Enpresako zerga-aholkulariak 1.000 € fakturatzen ditu hilean.
5. Egiten duen alokairu-jardueraren ondorioz (konponketak, segurtasuna, higiezinaren jabetzako agenteentzako komisioak...) jasandako BEZaren beste kuota batzuk: 10.000 €.
6. Eraikuntza-jardueraren ondorioz (materiala erostea, segurtasuna...) jasandako BEZaren beste kuota batzuk: 100.222 €.
7. Langile-gastuak: 150.000 €; enpresaren konturako Gizarte Segurantzak: 35.000 €; amortizazioak: 15.000 €.

ERANTZUN GALDERA HAUEK:

- 1. Azaldu ezazu ea jarduera-sektore bereizirik dagoen, eta, hala bada, identifika itzazu sektore horiek (ariketaren % 20).**
- 2. Kalkula ezazu zein den ekitaldiko eragiketa guztietatik sortutako BEZa, eta zehaztu itzazu, arrazoituta, alderdi hauek, PROMOTORA DEL NORTE SLren diru-sarrerei dagokienez (ariketaren % 25):**
 - Apartatu bakoitzari dagokionez: zerga-egitatea, salbuetsita dagoen ala ez eta subjektu pasiboa.**
 - A apartatuari dagokionez: sortzapena.**
 - E apartatuari dagokionez: BEZa dela-eta tributatu behar ez badu, azaldu ezazu zein izango den haren tributazioa zeharkako zergen ondorioetarako.**
 - F apartatuari dagokionez: zerga-oinarria eta sortzapena.**
- 3. Kalkula ezazu zein den jasandako BEZ kengarria PROMOTORA DEL NORTE SLren gastu eta inbertsioen eragiketa bakoitzean, 2022ko behin betiko hainbanaketa aplikatuz, eta, BEZa dela-eta tributatu behar ez badu, azaldu ezazu zein izango den haren tributazioa zeharkako zergen ondorioetarako (ariketaren % 25).**
- 4. Kalkula ezazu inbertsio-ondasunak erregularizatzearen ondoriozko doikuntza, hala badagokio (ariketaren % 20).**
- 5. Kalkula ezazu zein den 2022an ordaindu behar den edo konpentsatu/itzuli behar den BEZaren kuota (ariketaren % 10).**

Ahal den guztietan, BEZaren tributazioa aukeratuko da.

11. ARIKETA (0,75 puntu)

TXIRRINDULARI SL sozietateak txirrindularitza-artikuluetan espezializatutako denda bat ustiatzen du Getxon. Beti kontratatzen ditu garraioak Basauriko enpresa batekin. TXIRRINDULARI SLk Batasunaren barruko IFZ bat dauka esleituta Espainian, eta Europar Batasunaren barruko Eragileen Erregistroan (EBEE) erregistratuta dago. Besteak beste, honako eragiketa hauek egin ditu 2022an:

- A. TXIRRINDULARI SLk 50 mendiko bizikleta erosi zizkion DE FIETSER NVri (Herbeheretako agintari fiskalek emaniko IFZ bat duena eta EBEEen inskribatua): gama altuko 30 bizikleta, 5.000 €/unitate, eta beste 20 bizikleta, 1.000 €/unitatea.

DE FIETSER NVek Amsterdamen duen biltegian, gama altuko 30 bizikleta baino ez ditu, eta TXIRRINDULARI SLren instalazioetara bidaltzen ditu.

Eskaera osatzeko, DE FIETSER NVk beste 20 erosiko dizkio LE CICLISTE SARI. Sozietate hori talde berekoa da, Belgikan kokaturik dago, eta herrialde horretako agintari fiskalek emandako IFZ bat dauka. EBEEen erregistraturik dago. LE CICLISTE SAK zuzenean bidaltzen ditu bizikletak bere biltegitik TXIRRINDULARI SLren instalazioetara.

- B. TXIRRINDULARI SLk webgune bat dauka, eta iaz hasi zen bere produktuak bertatik merkaturatzen. 2021eko emaitza onen ondoren, non 13.000 €-ko salmentak egin baitzituen Europako partikularrekin, aurtun bizikleta-kamerak, pultsometroak eta abar saldu dizkie Frantzian bizi diren bezero partikularrei 7.000 euroan, Italian 3.000 euroan eta Portugalen 5.000 euroan. Produktu horiek desberdin tribututzen dute BEZa herrialdearen arabera: % 21 Espainian, % 20 Frantzian, % 22 Italian eta % 23 Portugalen.

- C. TXIRRINDULARI SLk 10 bizikleta elektriko saltzen dizkio Santanderreko DEPORTE ACTIVO SL turismo-enpresari: 5.000 € bizikleta bakoitzeko. Horretarako, A BICICLETA FANTÁSTICA LDA enpresa portugaldarrari egiten dio erosketak. Enpresa horrek mota horretako bizikletak soilik saltzen ditu, eta DEPORTE ACTIVO SLren instalazioak adierazten dizkio helmuga modura. Erosketa-prezioa 3.000 € da unitateko, eta Portugalgo enpresa Portugalgo IFZ batekin identifikatuta dago, eta EBEEen erregistratuta.

Zehaztu itzazu, modu arrazoituan, atal bakoitzerako, zerga-egitatea, salbuetsita dagoen ala ez, non egiten den, sortzapena, subjektu pasiboa, zerga-oinarria, sortutako eta jasandako BEZaren kuota, eta zein den eragiketa bakoitza ordainarazteko administrazio eskuduna.

Balorazioa:

- A atala (ariketaren % 50).
- B atala (ariketaren % 30).
- C atala (ariketaren % 20).

12. ARIKETA (0,5 puntu)

Ramon, egoitza fiskala Santurtzin duena, garagardo-banaketan aritzen da Espainiako lurraldearen barruan. Alta emanda dago ekonomia-jardueren gaineko zergen dagokion epigrafean, eta jarduera horretan aritzeko dituen betebeharrak formal guztiak betetzen ditu.

2022ko urtarrilean, garagardo-fabrikatzaile alemaniar batengandik 100.000 garagardolata erosi zituen, 13 platu-graduak, bakoitza 0,50 litrokoa, eta 75.020 € ordaindu zituen eskaeragatik.

Alemaniar fabrikatzaileak eten-erregimenean uzten du garagardoa KAÑA SL enpresaren jabetzako den harrera-biltegi batean, Santurtzin.

KAÑA SLk betetzen ditu araudi aplikagarriak hartzaile erregistratua izateko eskatzen dituen baldintza guztiak.

KAÑA SL enpresak 3.000 € fakturatzen dizkio Ramoni, emandako zerbitzuengatik.

Zehaztu ezazu modu arrazoituan deskribatutako eragiketetan sortutako zergen zergak.

13. ARIKETA (0,75 puntu)

- A. DEBA SA sozietateak sozietateen gaineko zergaren tasa orokorra ordaintzen du, eta ez da mikroenpresatzat edo enpresa txikitzat hartzen. N+1 ekitaldian, 1.000 euroko kontabilitate-emaizta izan zuen; N+7 ekitaldian, berriz, 2.000 eurokoa.

N+1 ekitaldiko galdu-irabazien kontuan, 200 euroko hornidura bat kontabilizatu da gastu gisa. Hornidura hori ez da kengarria Sozietateen gaineko Zergari buruzko Foru Arauan xedatutakoaren arabera. N+7 ekitaldian, hornidura eragiten duten gastuei egiten zaie aurre, eta gastu horiek bat datoz zuzkitutako hornidurarekin.

Ez dago bestelako alderik diru-sarreraren eta gastuen kontabilitate-erregistroaren eta haren zerga-egozpenaren artean, eta ez dago hobari, kenkari edo atxikipenik, ezta enuntziatuan zehaztu gabeko beste kontzepturik ere.

Kontabiliza ezazu sozietateen gaineko zerga N+1 eta N+7 ekitaldietan.

- B. KOLAZINO SA sozietateak, Kontabilitate Plan Orokorrari heldurik, zergen aurreko 1.000 euroko emaitza lortu du N+1 ekitaldian.

N+1 ekitaldiko abenduaren 31n, 150 €-ko dirulaguntza bat eman eta ordaindu zitzaion, egun horretan bertan erosten duen makina bat erosteko; makinaren eskurapen-balioa 1.500 € da. Makina erosteagatik, KOLAZINO SA enpresak 25 €-ko kenkaria egiteko eskubidea du. Makina N+2-ko urtarrilean jarri zen martxan.

N+1 ekitaldian, sozietateen gaineko zergaren konturako ordainketak eta atxikipenak jasan ditu, 65 euroko zenbatekoan.

Zehaztu itzazu makina erosteko eta dirulaguntza jasotzeko eragiketarekin lotutako kontabilitate-idazpenak, bai eta KOLAZINO SA enpresaren sozietateen gaineko zergaren N+1 ekitaldiko kontabilizazioa eta erregularizazioa ere.

- C. URDAIBAI SA sozietatearen balantzeak, N+1 ekitaldiko abenduaren 31n, honako kontu hauek aurkezten ditu, besteak beste:

Denborazko diferentzia kengarrien aktiboa (4740) 6.000

Ekitaldiko galerak konpentsatzeko hartzekoak (4745) 2.000

Zergapeko denborazko diferentzien pasiboa (479) 800

Kontu horien zenbatekoak sozietatea enpresa txikitzat hartzen zenean sortu ziren, eta orduan jo zen URDAIBAI SA sozietateak hala izaten jarraituko zuela etorkizunean. Hala ere, N+4 ekitaldiko abenduaren 31n, enpresa ertaintzat hartua izatera igarotzen da, eta etorkizunean izaera horrekin jarraituko duela uste du.

Zehaztu itzazu aurretik aipatutako hiru kontuei buruzko kontabilitate-idazpenak, N+4 ekitaldian URDAIBAI SA sozietateak izan duen izaera-aldaketaren ondorioz.

14. ARIKETA (1 puntu)

LUTXANA SA sozietateak makina bat erosi zuen N+1 ekitaldiko urtarilaren 1ean, eta 100.000 € gehi zegokion BEZa ordaindu zituen eskura. Makina egun horretan jarri zen funtzionamenduan. Makinaren balio-bizitza 10 urtekoa da, eta haren hondar-balioa zero izango da.

LUTXANA SA sozietatearen aurreikuspenen arabera, makinaren balio-bizitzaren amaieran 20.000 € ordaindu beharko ditu makina erretiratzeagatik.

N+6 ekitaldiko urtarilaren 1ean, LUTXANA SA sozietateak zuzendu egin zuen makinaren balio-bizitzaren amaieran sozietateak bere gain hartu beharko duen makina eraisteko eta erretiratzeko kostuaren inguruko aurreikuspena. Kostu horiek 10.000 euroan finkatu ziren, eta zenbateko hori gehi zegokion BEZa ordaindu zen azkenean, banku-transferentzia bidez.

N+1 urtean, hau da, makina erosi zen urtean interes-tasa efektiboa % 5ekoa izan zen. Hala ere, Euriborraren igoeraren ondorioz, N+6 ekitaldiaren hasierako interes-tasa efektiboa % 7koa izan zen.

Eragiketara guztietan BEZaren tasa % 21ekoa da.

Zehaztu ezazu kontabilitateko zer idazpen kontabilizatu beharko dituen LUTXANA SA sozietateak gorago deskribatutako eragiketari dagokionez:

- **N+1 ekitaldiaren hasieran eta amaieran (ariketaren % 40).**
- **N+6 ekitaldiaren hasieran eta amaieran (ariketaren % 30).**
- **N+10 ekitaldiaren amaieran eta makinari baja ematearen eta makina erretiratzearen ondoriozko idazpenak (ariketaren % 30).**

15. ARIKETA (0,5 puntu)

GERNIKA SA sozietateak, N+1 ekitaldiko urtarilaren 1ean, A makina bat erosi zuen, 200.000 euroan, torlojuak ekoizteko, eta egun berean jarri zen martxan. N+5 ekitaldiko urtarilaren 1ean, makina hori BAKIO SA sozietateari lagatzea erabaki zuen, beste makina baten truke, B makina. Izan ere, uste du bigarren hori hobeto egokitzen zaiola bere egungo ekoizpen-sistemari.

GERNIKA SA sozietateak A makina horren narriadura erregistratu du, 20.000 euroan.

Trukearen ondorioz jasotzen duen B makinaren arrazoizko balioa 90.000 € da.

A eta B makinek 10 urteko balio-bizitza dute, eta balio-galera lineala; hondar-balioa zero da.

Bi makinek eragiketa egiten den unean duten merkatu-balioa bat dator jasotako makinaren arrazoizko balioarekin.

Arrazoitu eta zehaztu itzazu deskribatutako eragiketarekin lotutako kontabilitate-idazpenak, GERNIKA SA enpresak N+5 ekitaldian kontabilizatu beharko dituenak.